

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619010626
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Kosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1619010626.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marcely Kosovej a členov senátu JUDr. Petra Šamka a JUDr. Jána Goliana, PhD., v trestnej veci obžalovaného J.. H. X., stíhaného pre prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. o odvolaní prokurátora a poškodených proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/134/2019 zo dňa 08.03.2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.09.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/134/2019 zo dňa 08.03.2021 z a m i e t a .

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. sa odvolania poškodených V. E., nar. XX.XX.XXXX a Q.. R. E., nar. XX.XX.XXXX zamietajú.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky pod sp. zn. 1T/134/2019 zo dňa 08.03.2021 podľa § 285 písm. c) Tr. por. bol oslobodený obžalovaný J.. H. X. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Malacky z 29.11.2019 č. k. 2Pv 234/16/1106-92, ktorá mu kládla za vinu spáchanie prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

dňa 08.06.2016 v presne neustálenom čase, približne v čase okolo 12:00, z dvora rodinného domu č. 274 v obci Pernek, vedome postrekovačom aplikoval herbicíd s obsahom glyfosátu / N fosfonomethyl - derivát glycínu /3H8NOS5P/, ktorým úmyselne postriekal 26 kusov drevín Tuja smaragd (Thuja occidentalis) a 1 ks Smrek obyčajný (Picea abies), ktoré mali poškodení Miroslav Chadalík, nar. 15.03.1956, trvale bydliskom Pernek č. 400 a JUDr. Lukáš Chadalík, nar. 25.11.1979, trvale bydliskom Pernek č. 400, vysadené v podobe živého plota na hranici svojho pozemku parcelné č. 277/1 vk. ú. Pernek, čím takto konal v rozpore s ustanovením § 47 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pričom v dôsledku aplikácie herbicídu došlo k poškodeniu zasiahnutých tují a smreka, čo sa prejavilo vo forme ich preschnutia alebo úplného vyschnutia, v rozsahu 4 ks Tuja smaragd úplne vyschnuté na 100 %, 7 kusov Tuja smaragd preschnutých na 50 %, 18 kusov Tuja smaragd preschnutých na 40 % a 1 ks Smrek obyčajný vyschnutý na 100 %, pričom spoločenská hodnota takto poškodených drevín, podľa odborného vyjadrenia č. 9/19, ako dodatku vypracovaného k znaleckému posudku č. 5/2017, bola vyčíslená v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR číslo 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, na sumu 8.345,10 eur,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Zároveň súd prvého stupňa rozhodol podľa § 288 ods. 3 Tr. por. a odkázal poškodených V. E. a Q.. R. E., s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal po jeho vyhlásení prokurátor odvolanie. Odvolanie do výroku o náhrade škody podali aj poškodení a to bezprostredne po vyhlásení rozsudku, ktoré následne písomne odôvodnili.

V písomnom odôvodnení prokurátor uviedol, že súd oslobodzujúci výrok odôvodnil tak, že vykonané dokazovanie síce potvrdilo, že došlo k spáchaniu žalovaného skutku a vzniku škody, avšak bez rozumových pochybností nebolo preukázané, že skutok spáchal obžalovaný. S rozhodnutím súdu prvého stupňa a ani so spôsobom hodnotenia dôkazov sa prokurátor nestotožňuje, pretože má za to, že súd dostatočne neprihliadol a nevysporiadal sa s vykonanými dôkazmi, pričom tieto vyhodnotil jednostranne v prospech obžalovaného J.. F. X..

Poukázal na výpoveď poškodeného Q.. R. E., z ktorej vyplynulo, že poškodený videl obžalovaného vykonávať postrek dňa 08.06.2016 v čase medzi 11:00 hod. až 12:00 hod, ale aj počul zvuk tlakového zariadenia, ktorý bol totožný so zvukom kompresora, a ktorý obžalovaný v minulosti používal. Vyšetrovací pokus potvrdil, že poškodený zo svojho balkóna tak, ako uvádzal vo svojej výpovedi, mohol vidieť obžalovaného pri plote, ktorý oddeľuje susediace pozemky a pozdĺž ktorého sú vysadené skutkom napadnuté tuje a smrek. Poukázal na to, že poškodený V. E. potvrdil, že tuje ráno v čase jeho odchodu boli pekne zelené, pričom v čase jeho príchodu cca 16:00 -17:00 hod si všimol, že celá rada tují už bola hnedá. Táto skutočnosť má potvrdzovať, že k deštrukcii chlorofilu a následnému zhnednutiu zelených častí tují, muselo dôjsť v inkriminovaný deň, t.j. dňa 08.06.2016.

Uvedenú skutočnosť má podľa prokurátora bez akýchkoľvek pochybností potvrdzovať aj znalecký posudok č. 5/2017 znalca Ing. W. P., vrátane jeho dodatku, č. 1/2018, ktorý potvrdil, že k odumieranu rastlín (26 ks tují a 1 ks smreku) došlo v dôsledku aplikácie chemickej látky s účinnosťou glyfosátu, ktorá spôsobila stav fyziologických zmien najprv na listoch, neskôr aj na dreve a ostatných orgánov rastlín a mohla sa prejaviť v relatívne krátkom čase na rastlinách, pričom schnutie bolo podporené vysokou teplotou, ktorá bola v inkriminovaný deň nameraná vo výške 26,8 C. Podľa prokurátora malo teda ísť o kombináciu vplyvu chemickej deštrukcie a druhotného vplyvu stresu - suchom. Znalec sa vyjadril, že k prvým zásahom do rastlín došlo v čase do 7 hodín od jeho aplikácie.

Prokurátor v odvolaní argumentoval jazykovým a logickým výkladom, na základe ktorého možno prijať odôvodnený záver, že deštruktívne účinky chemickej látky mohli nastať v rozsahu do siedmych hodín, teda aj v kratšom časovom horizonte, ako je 7 a viac hodín. Poukázal na to, že znalec vo svojom posudku uviedol, že aplikáciu chemikálie z obsahom glyfosátu bolo možné v postrekovači len pripojením kompresora na rozprašovací prístroj, ktorým sa takto vyvinul tlak v rozsahu cca 8-12 barov, potrebný na vytvorenie kvapiek o veľkosti min. 150 mikróv. Túto skutočnosť dal prokurátor do súvislosti s výpoveďou svedka L. E., ktorý mal počuť zvuk tlakového zariadenia typu kompresor. Prokurátor poukázal aj na skutočnosť, že svedok Ing. A. S. potvrdil, že zvuk kompresoru počul ešte v roku 2017, teda rok po spáchaní skutku.

K vlastníctvu, ako aj používaniu kompresoru prokurátor uviedol, že podľa výpovede manželky obžalovaného, ho mali mať až do zimy 2018. Z hľadiska hodnotenia dôkazov, prokurátor v odvolaní namietal nekonzistentné a nepresvedčivé výpovede obžalovaného a svedeckú výpoveď jeho manželky, ktoré sa v časovom slede, ako aj k priebehu udalostí a činnosti obžalovaného na záhrade v inkriminovaný deň z časti rozchádzajú, napríklad v čase prípravy obeda v kuchyni rodinného domu, nemohla svedkyňa vidieť aktivitu manžela.

Poukázal tiež na to, že tuje boli poškodené v časti, v ktorej prevyšovali murovaný plot obžalovaného, teda je možné bez akýchkoľvek pochybností prijať odôvodnený záver, že chemikália s obsahu glyfosátu mohla byť aplikovaná len zo strany - pozemku obžalovaného. Dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní potvrdilo to, že vzťahy medzi rodinami p. E. a p. X. sú a v minulosti boli veľmi napäté, z dôvodnými podozreniami viacerých schválností zo strany X. voči E., a teda to podľa prokurátora preukazuje aj motív konania obžalovaného z dôvodu dlhodobu narušených vzťahov až nenávisť.

Záverom písomných dôvodov odvolania prokurátor navrhol Krajskému súdu v Bratislave, aby podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vrátil ho súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V písomných dôvodoch odvolania splnomocnenej zástupkyne poškodených, táto na rozdiel od odvolania, ktoré zahŕňala do zápisnice o hlavnom pojednávaní, rozšírila o dôvody odvolania, a napadla aj porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, pretože toto porušenie spôsobilo, že výrok rozsudku súdu prvého stupňa je nesprávny. Následne splnomocnená zástupkyňa poškodených, rozsiahlym podaním namietala neprečítanie celého znaleckého posudku, ako aj neprečítanie zápisnice o výsluchu znalca. Rovnako napádala nevykonanie dôkazu, a to úradného záznamu Obvodného oddelenia Policajného zboru Rohožník zo dňa 08.06.2016. V rámci predmetného úradného záznamu polície malo byť uvedené, že k postreku poškodených drevín došlo už o 11 hod. v rozhodný deň. V písomných dôvodoch odvolania tiež napádala, že sudca a prokurátor nepochopili skutočnosti, ktoré uviedol znalec v telefonickom rozhovore dňa 08.03.2021 priamo splnomocnenej zástupkyne poškodených. Poukázala na to, že znalec bol rozhorčený z rozhodnutia súdu, pričom mal uviesť, že účinnosť glyfosátu nemôže byť obmedzená na hľadanie nejakých ďalších dvoch hodín, a že sudca jeho znalecký posudok nepochopil.

Ďalšia námietka splnomocnenej zástupkyne poškodených smerovala k neprečítaniu zápisníc o výsluchoch znalca z prípravného konania. Splnomocnená zástupkyňa uviedla, že predmetné zápisnice o výsluchoch znalca neboli vykonané ako dôkaz, čo považuje za neakceptovateľné porušenie ustanovenia § 2 ods. 14 Tr. por. zo strany sudcu okresného súdu. Ďalšou odvolacou námietkou bola skutočnosť, že sudca Okresného súdu v Malackách mal naviesť svedkyňu F. X. na výpoveď v prospech obžalovaného, čo sa mu malo aj podariť, nakoľko svedkyňa vo výpovedi v konečnom dôsledku uviedla, že si nepamätá do akého časového momentu mali na chalupe kompresor. Aj táto skutočnosť podľa splnomocnenej zástupkyne poškodených spôsobila fakt, že svedkyňa F. X. na hlavnom pojednávaní krivo vypovedala a to pod prísahou o okolnostiach vlastníctva kompresoru obžalovaným, o postreku samotných drevín, o zbere mandeliniiek obžalovaným, o údajnom napadnutí jej manžela poškodenými, o sfalšovaní geometrického plánu poškodenými. Tiež poukázala na okolnosť, že použitím totálneho herbicidu došlo zo strany obžalovaného aj k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia, nakoľko tento bol spôsobilý ohroziť pitnú vodu v studni poškodených.

Záverom rozsiahlych písomných dôvodov navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/134/2019 a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolaciemu súdu navrhla začať trestné stíhanie vo veci trestného činu všeobecného ohrozenia z dôvodu, že glyfosát je nebezpečný karcinogén, ktorým obžalovaný mohol ohroziť pitnú vodu v studniach patriacich k okolitým rodinným domom. Navrhla, aby po vrátení veci odvolací súd zaviazal súd prvého stupňa vykonať dôkazy, a to výsluch znalca Ing. W. P., výsluch iného znalca, ktorý vykonáva znaleckú činnosť v totožnom odbore ako znalec J. W. P., prečítanie svedeckých výpovedí znalca P. z prípravného konania, prečítanie úradného záznamu OO PZ Rohožník, zabezpečiť výsluch príslušníčky OO PZ Rohožník R. H., zabezpečiť výsluch splnomocnenej zástupkyne poškodených a zároveň dôverníčky poškodených JUDr. K. X., oboznámiť výpis z ústrednej evidencie priestupkov obžalovaného a zabezpečiť výsluch susedov obžalovaného V. T. a Q. T..

K odvolaniu prokurátora a splnomocnenej zástupkyne poškodených sa prostredníctvom svojho obhajcu vyjadril aj obžalovaný. Obhajca poukázal na rozsiahle vykonané dokazovanie pred súdom prvého stupňa, pričom závery, ku ktorým došiel súd prvého stupňa, a ktoré pretavil do napadnutého rozsudku, považuje obhajca za správne, odvolanie prokurátora a poškodených za nedôvodné. Opätovne poukázal na okolnosti sporného kompresora, ktorý bol nefunkčný od roku 2012, ďalej poukázal na to, že so samotným postrekom, a to kuprikolom, teda nie glyfosátom, začal obžalovaný po 14. hodine. Tiež opätovne poukázal na záver znaleckého posudku, podľa ktorého účinky glyfosátu sú viditeľné najskôr po 7 hod od jeho aplikácie a teda je fyzicky vylúčené, aby o 16. hodine poškodený spozoroval vädnutie tují, nakoľko to bolo maximálne 4 hod od postreku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu. Obhajca tiež poukázal na skutočnosť, že doposiaľ nebolo vysvetlené, prečo sa účinok glyfosátu neprejavil na rastlinách, ktoré obžalovaný postrekoval na vlastnej záhrade, čo nemá absolútne žiadnu logiku. Vzhľadom na tieto okolnosti je zrejmé, že obžalovaný nemohol spáchať skutok, ktorý je uvedený v obžalobe. Skutok sa ani nemohol stať dňa 08.06.2016 okolo 12. hod. a ani neskôr medzi 14:30 hod. až 15:00 hod., kedy obžalovaný vykonával postrek jabloní na opačnej strane záhrady. Z uvedeného dôvodu obžalovaný navrhol, aby bolo odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietnuté ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného sa v stručnosti vyjadril aj k odvolaniu splnomocnenej zástupkyne poškodených, kde poukázal, že postup súdu smerom k náhrade škody bol zákonný a jediný možný. Z hľadiska

navrhovaných dôkazov, ktoré boli popísané odôvodnením odvolania poškodených, obhajca poukázal, na to že splnomocnený zástupca poškodených má právnické vzdelanie a počas celého priebehu súdneho konania tieto dôkazy neoznačil a ani ich nežiadal vykonať. Rovnako obhajca poukázal na to, že považuje za nedôstojné, ak splnomocnená zástupkyňa poškodených označila obžalovaného a jeho manželku za zákerných ľudí, pričom toto tvrdenie považuje za nepravdivé a najmä nedôstojné. Záverom svojho vyjadrenia obhajca uviedol, že splnomocnenec poškodeného je v blízkom vzťahu poškodeným, čo vyplýva zo skutočnosti, že býva na rovnakej adrese ako samotní poškodení.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne konštatoval prípustnosť a včasnosť odvolania podaného prokurátorom, a tým absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je nedôvodné.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal aj odvolanie podané splnomocnenou zástupkyňou poškodených a dospel k záveru, že odvolanie poškodených je podané neoprávnenou osobou podľa § 316 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd po predložení veci nezistil žiadne také vady napadnutého rozsudku alebo konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku na neverejnom zasadnutí. Odvolací súd teda nariadil vo veci verejné zasadnutie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa prokurátor krajskej prokuratúry vyjadril, že sa v plnej miere stotožňuje s odvolaním Okresnej prokuratúry Malacky zo dňa 12.03.2021, ako aj dôvodmi, ktoré prokuratúra uviedla v písomnej forme dňa 25.05.2021. Je toho názoru, že vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom bolo preukázané, že obžalovaný konal tak, ako je uvedené v obžalobe. Prokurátor teda navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Obhajca na verejnom zasadnutí uviedol, že sa plne pridržiava svojho vyjadrenia k odvolaniu zo dňa 14.06.2021. Je toho názoru, že okresný súd rozhodol zákonne, správne a na základe výsledkov dokazovania v tejto veci. Z uvedených dôvodov navrhol obe odvolania podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Splnomocnená zástupkyňa poškodených na verejnom zasadnutí uviedla, že trvá na podanom odvolaní a dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení, a zároveň sa stotožnila so záverečným návrhom prokuratúry.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že sa cíti byť nevinný, celý proces voči jeho osobe je vykonštruovaný a poukázal na vyjadrenie svojho obhajcu.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné na rozhodnutie o obžalobe tak, ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por., dôkazy vykonal zákonným spôsobom, správne ich jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil, a svoje rozhodnutie aj zákonným spôsobom odôvodnil.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky podal dňa 29.11.2019 na Ing. H. X. obžalobu pre prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. na totožnom skutkovom základe, ako je uvedený v úvodnej časti tohto odôvodnenia.

Súd prvého stupňa vykonal hlavné pojednávanie na ktorom obžalovaný vykonal vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Tr. por., teda že je nevinný zo spáchania skutku, ktorý sa mu obžalobou kladie za vinu. Súd následne vo veci vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného J. H. X., svedkov poškodených Q. R. E. a V. E., svedkyne F. X., prečítaním výpovede svedka J. A. S., prečítaním znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru, odbor prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie vrátane doplnenia znaleckého posudku, a znaleckého posudku znalca Ing. W. P., odbor poľnohospodárstvo záhradníctvo, vrátane doplnení znaleckého posudku,

oboznámením zápisnice o vyšetrovacom pokuse, fotodokumentácie, zápisnice o obhliadke miesta činu vrátane fotodokumentácie, odborného vyjadrenia, meteorologického posudku, správy slovenskej inšpekcie ŽP, správy OU Malacky, a výpisu z katastra nehnuteľností.

Obhajoba obžalovaného spočívala primárne skutočnosti, že sa v rozhodnom čase na mieste skutku nemohol ani nachádzať. Obžalovaný síce nepopieral, že v deň kedy došlo z pozorovaniu vädnutia tují bol na svojej záhradke, ktorá susedí s pozemkom poškodeného, avšak z hľadiska času svojej prítomnosti vo svojej záhradke, on nemohol byť tou osobou, ktorá predmetné tuje postriekala. V daný deň postrekoval iba svoje jablone, a to ručným postrekovačom s objemom 5 l, ktorý má relatívne krátky dosah. Celú túto činnosť vykonával v rozpätí 15 až 50 metrov od hranice pozemku poškodených. Večer, keď z chalupy odchádzal spolu s manželkou si všimol prítomnosť hliadky Policajného zboru, avšak nevenoval tomu bližšiu pozornosť, nakoľko si myslel, že sú tam z iného dôvodu.

Odvolačný súd po preskúmaní dôkazov vykonaných pred súdom prvého stupňa konštatuje, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď upriamil svoju pozornosť na základnú otázku, a to posúdiť, či bolo mimo rozumné pochybnosti preukázané, že skutok spáchal obžalovaný Ing. H. X., t. j. najmä posúdiť, či obžalovaný sa na mieste skutku a v rozhodnom čase nachádzal, a či úmyselne v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny vo väčšom rozsahu poškodil a zničil stromy poškodených. Súd I. stupňa vyhodnotením dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní dospel k negatívnemu záveru o tejto skutkovej otázke, teda k tomu, že obžaloba sa mimo dôvodné (rozumné) pochybnosti nepodarilo preukázať, že obžalovaný spáchal skutok uvedený v skutkovej vete obžaloby. S týmto záverom súdu prvého stupňa sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

Čo sa týka miesta, ako aj dátumu a času skutku, k spáchaniu ktorého podľa obžaloby došlo 08.06.2016 okolo 12:00 hod., kedy z dvora rodinného domu obžalovaného tento mal cez plot úmyselne postriekať herbicídmi s obsahom glyfosátu dreviny, na dvore poškodených, je nevyhnutné poukázať na to, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že v daný deň do domu v Perneku prišli o 11:30 hod. až 12:00 hod. Manželka obžalovaného vypovedala, že tam prišli medzi 11:00 hod. až 12:00 hod. Poškodený JUDr. R. E. uviedol, že v daný deň medzi 11:00 hod. až 12:00 hod. videl obžalovaného postrekovať. V nadväznosti na uvedené treba zároveň zdôrazniť časové okolnosti z pozorovania zmien na zasiahnutých drevinách. Poškodený JUDr. R. E. vypovedal, že na zmeny farby tují ho upozornil jeho otec V., ktorý prišiel domov v daný deň okolo 16:00 hod. V tomto sa správne súd prvého stupňa vysporiadal s časovými súvislosťami a otázkami, ktoré bolo potrebné riešiť v kontexte predloženého znaleckého posudku.

Svoju nosnú argumentáciu oprel o závery znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý vo svojom znaleckom posudku konštatoval, že glyfosát, ktorého prítomnosť bola zistená zo stôp na zasiahnutých tujách, sa používa ako širokospektrálny neselektívny herbicíd. Je účinnou látkou viacerých prípravkov, určených na hubenie burín, nie je v herbicídnych prípravkoch v 100 % koncentrácii. Vstrebáva sa do listín. Funguje na princípe inhibície enzýmu, ktorý sa zapojuje v rastlinnom tele do syntézy aromatických aminokyselín a znížením ich tvorby dochádza k odumieraniu rastliny. Účinkuje pomerne pomaly, vädnutie je zrejme už do 7 dní, pričom rastlina odumiera po dvoch alebo viac týždňoch.

Na tento znalecký posudok KEÚ následne nadviazal znalecký posudok znalca J. W. P., ktorý v ňom okrem iného konštatoval, že čo sa týka mechanizmu pôsobenia glyfosátu, vstrebávanie cez kutikuly listov a koreňov rastlín - v rastline je táto účinná látka prepravovaná rastlinnými tekutinami do celého cievneho systému. Glyfosát je v danom množstve špecifickým inhibítorom syntázy a zablokovaním pôsobenia tohto enzýmu dochádza k prerušeniu šikamátovej dráhy a postupnému odumretiu rastlín. Prvé príznaky zavädnutia (straty turgoru) listov tují bolo možné pozorovať do 7 až 12 hodín od zásahu rastlín totálnym herbicídmi. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že po zohľadnení znaleckých posudkov Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru i znalca Ing. W. P., ako aj z ďalšieho obsahu spisového materiálu okresný súd dospel k záveru, že prvé príznaky zásahu rastlín glyfosátom za okolností daných v prejednávacom prípade nastávajú v čase najskôr 7 hodín od jeho aplikácie.

Odvolačný súd v zhode so súdom prvého stupňa poukazuje aj na ďalšie pochybnosti žalovaného prečinu, ktoré je potrebné vykladať v prospech obžalovaného. Nebolo preukázané, že by obžalovaný disponoval iným postrekovačom, príp. že by v čase skutku disponoval zariadením na zvyšovanie tlaku trysky, napr. funkčným kompresorom, pretože obžalovaný i jeho manželka zhodne uviedli, že síce v minulosti

kompresor mali, ale v čase skutku už bol asi 3 - 4 roky nefunkčný. Okrem toho, ani funkčný kompresor by sám osebe nemusel dokazovať spáchanie skutku obžalovaným aj preto, že postrekovač obžalovaného nebol konštrukčne upravovaný na zvyšovanie tlaku trysky, napr. pripojením kompresora. Obdobne súd prvého stupňa prijal správny záver ohľadom otáznikov nezhdnutia a nezvädnutia viniča obžalovaného a inej zelene, nakoľko poškodený JUDr. R. E. vypovedal, že obžalovaného pozoroval asi 10 min., videl ho zreteľne a jasne, videl čo má oblečené, videl ako má v ruke niečo ako koncové zariadenie postrekovača, postrekovaciu časť a videl, ako obžalovaný pracuje, pohyboval sa aj rukou takým spôsobom, že niečo postrekoval, a videl, že pri tom, ako postrekoval svoj vinič, striekal aj smerom k ich tujám. Pokiaľ by totiž obžalovaný naozaj sústavne vykonával postrek so širokým záberom od svojho viniča, potom cez plot a až po tuje poškodených, po dlhšiu dobu, min. 10 minút, a to glyfosátom ako totálnym herbicidom s vysokou účinnosťou na likvidáciu rastlín, súd si za danej situácie nedokáže vysvetliť, že nedošlo k zhndnutiu a obschnutiu viniča obžalovaného a zároveň aj inej zelene v okolí viniča na pozemku obžalovaného a v okolí stromov poškodených, pretože podľa znalca pri postreku nastal imisný efekt úletom veľkosti kvapiek od 150 - 250 mikrónov a platí, že čím je vyšší prevádzkový tlak postrekovania, tým je úlet mikročastočiek väčší.

Odvolačí súd sa rovnako stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že postup obžalovaného by bol minimálne iracionálny ak nie absurdný, aby obžalovaný vzhľadom na dlhodobu nepriateľské vzťahy medzi ním a poškodenými začal uprostred dňa ničiť stromy poškodených, a to za prítomnosti osôb nachádzajúcich sa v dome u susedov - poškodených, keď navyše bolo zrejme, že obžalovaný si prítomnosť poškodených uvedomoval rovnako ako si poškodení boli vedomí prítomnosti obžalovaného na svojom pozemku.

V konaní pred súdom prvého stupňa nebol produkovaný taký súhrn priamych a nepriamych dôkazov, ktoré by tvorili uzavretú reťaz na usvedčenie obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, resp. ktoré by inú alternatívu než vinu obžalovaného nepripustili. V tomto smere súd I. stupňa v rámci odôvodnenia správne poukázal aj na judikatúru, ktorá konštatuje, že zásada zisťovania skutkového stavu veci, o ktorej nie sú dôvodné pochybnosti, vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine len o jednoznačne zistené fakty a nie o vlastné konštrukcie skutkového deja, domnienky, indície, resp. vinu obžalovaného vyvodzoval len na pravdepodobných skutkových záveroch (podozrivou osobou, ako páchatelom predmetného skutku, nemusel byť len obžalovaný). Tam, kde nemožno bezpečne určiť, ktorá z variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, musí súd voliť takú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia (R 46/1963), pričom ani vysoký stupeň podozrenia sám osebe nemôže vytvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci výrok, a ak zostanú po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti, je nutné s použitím zásady „in dubio pro reo“ rozhodnúť v prospech obžalovaného a oslobodiť ho spod obžaloby.

Z hľadiska odvolacích námietok prokurátora, ktorými namieta vplyv glyfosátu do 7 hodín od postreku, čo má preukazovať vinu obžalovaného, krajský súd udáva, že s uvedenou argumentáciou sa správne vysporiadal už súd I. stupňa. Krajský súd v tomto smere replikuje záver prijatý okresným súdom, že vina obžalovaného musí byť preukázaná bez najmenších pochybností. Z časového hľadiska je v zásade neakceptovateľné, aby vina obžalovaného bola postavená na časti znaleckého posudku, kde znalec P. konštatuje, že prvé príznaky postreku mohli byť viditeľné do siedmich hodín, nakoľko je ustálený príchod obžalovaného na svoj pozemok 11:30 až 12:00, ako aj spozorovanie poškodenia tují o cca 16:00 hod. Teda s časového hľadiska je zjavné, že nástup vädnutia tují nastal v časovom horizonte, ktorý ak nie vylučuje činnosť obžalovaného, tak minimálne vytvára takú pochybnosť v časovom slede udalostí poškodenia tují, ktorá vylučuje výrok o vine a to v zmysle už spomenutej zásady in dubio pro reo. Uvedená okolnosť je ešte viac umocnená znaleckým posudkom KEÚ, kde znalec konštatuje, že vädnutie je zrejme do 7 dní. Rovnako nevie prokurátor argumentačne vysvetliť, prečo nezvädla zeleň na pozemku obžalovaného. Už len izolovane táto okolnosť spôsobuje takú pochybnosť o priebehu skutkového deja popísaného v obžalobe, že je nevyhnutné obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Z hľadiska dôvodov odvolania poškodených je potrebné dať za pravdu obhajcovi obžalovaného, že tieto smerujú k výrokom súdu, ktoré nemá oprávnenie poškodení odvolaním napádať. Bezprostredne po vyhlásení rozsudku poškodení, prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne podali odvolanie voči výroku o náhrade škody. Písomným podaním toto odvolanie rozšírili o ďalšie dôvody.

K odvolaniu poškodených krajský súd poukazuje na ustanovenie § 316 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné. V tomto kontexte je potrebné zároveň poukázať na § 307 ods. 1 Tr. por. a § 308 ods. 1 Tr. por., podľa ktorých v neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Poškodený sa nemôže odvolávať proti výroku oslobodzujúceho rozsudku, ktorým bol odkázaný na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom podľa § 288 ods. 3 Tr. por., keďže nárok na náhradu škody možno priznať len v odsudzujúcom rozsudku. Súd prvého stupňa postupoval správne, keď poškodených s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces podľa § 288 ods. 3 Tr. por. V takomto prípade poškodený nie je osobou oprávnenou podať proti oslobodzujúcemu rozsudku odvolanie, čo splnomocnená zástupkyňa poškodených prehliadla. Nejde tu totiž ani o chýbajúci ani o nesprávny výrok, nakoľko z právneho a logického hľadiska nie je skrátka pre poškodeného takýto opravný prostriedok prípustný, keďže sa nemôže domáhať ani uznania obžalovaného za vinného naproti záveru súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Ide o situáciu, ktorá bola rovnako upravená aj predchádzajúcimi trestnými kódexami (napr. R 43/67).

Z uvedeného teda vyplýva, že odvolatelia sú v danom prípade neoprávnenou osobou na podanie odvolania, a preto odvolací súd ich odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol.

Krajský súd pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí všetky správne závery, ku ktorým dospel prvostupňový súd. Argumentácia prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku je konkrétna na základe riadne a zákonne zisteného skutkového stavu, pričom poskytuje odpovede na všetky pre rozhodnutie relevantné otázky.

Odvolací súd nezistil žiadne vážne dôvody pre zmenu ktoréhokoľvek z výrokov napadnutého rozsudku, a preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné v zmysle § 319 Tr. por. zamietol. Odvolací súd podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol odvolanie poškodených podané prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne, nakoľko táto odvolaním napádala výroky, ktoré nemá podľa Tr. por. právo napadnúť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd toto odvolanie zamietol, ako podané neoprávnenou osobou.

Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.